

ЦИТАТА "ІМ"

Тіна Канделакі – популярна російська журналістка. Опікується темою освіти в своїй країні. Заснувала російський проект "Умная школа", <http://умная-школа.рф/blog/315/n26/>

"...В ШКОЛАХ РОССИИ СЕГОДНЯ РОЖДАЕТСЯ МАССА ХОРОШИХ НАРАБОТОК, О КОТОРЫХ НИКТО НЕ ЗНАЕТ. Об интересных педагогических открытиях, может быть, написат в региональных СМИ – и все, это максимум. Выхода на федеральный уровень почти нет, в рамках страны эти голоса не слышны.

... Учителя переживают, что на телеэкране педагогов показывают не так, как им хотелось бы. А я говорю им: пока вы сами не начнете предпринимать какие-то шаги к тому, чтобы это изменить, все останется как есть. ТВ сегодня не нацелено на "глубокие" программы и образы.

ПОЭТОМУ МЫ ДАВНО НЕ ВИДЕЛИ БЕНЕФИСОВ ВЕЛИКИХ ПЕДАГОГОВ НА ЦЕНТРАЛЬНЫХ КАНАЛАХ И ВРЯД ЛИ В БЛИЖАЙШЕЕ ВРЕМЯ УВИДИМ. И я сделала сайт "умная-школа.рф", на котором можно выкладывать видеуроки. В США такой формат безумно популярен, и ПЕДАГОГИ, ВЫЛОЖИВШИЕ В ИНТЕРНЕТ ВИДЕО, СТАНОВЯТСЯ КУЛЬТОВЫМИ. У нас активности в данном направлении нет, и я призываю к тому, чтобы осваивать этот формат.

ЕСЛИ ЭТОТ РОЛИК ПОСМОТРЯТ 500 ТЫСЯЧ ЧЕЛОВЕК, ПРИ ЭТОМ ПОЗНАКОМИВШИСЬ С НОВОЙ И ИНТЕРЕСНОЙ МЕТОДИКОЙ, ТО ПЕДАГОГ СТАНЕТ ИЗВЕСТНЫМ, И МНОГИЕ ЗАХОТЯТ У НЕГО ЭТУ МЕТОДИКУ ПОЗАИМСТВОВАТЬ".

З інтерв'ю Т. Канделакі "Російський учитель – невідомий герой. В школах Росії сьогодні рождається маса хороших наработок, о котрых никто не знает" газети "Аргументы недели", <http://tikandelaki.livejournal.com/265170.html>

Враження педагогів Миколаївської області від відвідування майстер-класів полтавських учителів-філологів в рамках проведеної Полтавським ОІППО творчої зустрічі словесників Кіровоградської, Сумської, Харківської, Чернігівської та Черкаської областей.

Впечатления педагогов Николаевской области от посещения мастер-классов полтавских учителей-филологов в рамках проведенной Полтавским ОИППО творческой встречи словесников Кировоградской, Сумской, Харьковской, Черниговской и Черкасской областей.

Impressions from workshops of teachers of philology in Poltava region visited by their colleagues from Mykolayiv, Kirovograd, Sumy, Kharkiv, Chernihiv and Cherkasy regions during their meeting in Poltava-INSETT.

УДК 374.7.091

МАЙСТЕР-КЛАСИ КРАЩИХ УЧИТЕЛІВ ПОЛТАВЩИНИ

Л. В. Цуркан

Я ніколи не була у Полтаві...

І коли трапилася нагода побувати 17 – 18 квітня 2011 р. в історичній і духовній скарбниці України Полтаві, де мали відбутися для словесників України майстер-класи учителів української мови і літератури Полтавської області, я з радістю погодилася. Не зупинило й те, що часу, як завжди, не вистачає, що потрібно було їхати власним коштом, адже на відрядження грошей не виділяють.

Але можливість побувати у місті, де жили і творили Панас Мирний, І. Нечуй-Левицький, М. Гоголь, Л. Глібов, М. Старицький, М. Кропивницький, побачити майстер-класи вчителів української мови і літератури Героя України Тетяни Іванівни Балагурі, заслужених учителів України Юлії Валентинівни Макашової та Ірини Валентинівни Мітіної, переборола всі перешкоди.

Та й компанія зібралася підходяща: заступник директора Миколаївського ОІППО В. І. Шуляр, завідувач лабораторією викладання мов і літератур МОІППО Д. П. Діордіца, завідувач Кривоозерським методичним кабінетом Л. М. Король. Також на запрошення завідувачки відділу гуманітарних дисциплін ПОІППО ім. М. В. Остроградського Ольги Павлівни Коваленко у Полтаву прибули гості з Кіровоградської, Сумської, Харківської, Чернігівської та Черкаської областей.

І ось ми у Полтаві... Розпочалася робота у Полтавському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти: офіційне відкриття проректором з науково-методичної роботи М. В. Кирілюк, загальне фото на пам'ять і переїзд до Полтавського багатопрофільного ліцею № 1 ім. І. П. Котляревського. Але коли ознайомилися детально з програмою заходів, виявилось, що у Полтаві ми будемо тільки першу половину дня 17 березня, а потім переїзд у Комсомольськ, а 18 березня – у Кременчук. Відвідування музеїв у Полтаві не заплановано, та й маршрут наш Полтавою пролягав таким чином, що побачити пам'ятники М. Гоголю і І. Котляревському ми не зможемо. Розчарування зникло, як тільки розпочалася робота у Полтавському багатопрофільному ліцеї № 1 ім. І. П. Котляревського, де українську мову і літературу викладає Герой України, лауреат конкурсу "Учитель року", фінал якого у 1998 р. відбувся у Миколаєві, Тетяна Іванівна Балагура.

Основні скрижалі педагогічного досвіду Тетяни Іванівни:

- ♦ розвиток творчих здібностей учнів як засобу самовираження особистості;
- ♦ комунікативний підхід до вивчення мови (практична комунікація) методом інтенсиву;
- ♦ вивчення мови за методикою укрупненого структурування.

Наробки вчителя широко представлені у фаховій періодиці. А для гостей Тетяна Іванівна презентувала досвід роботи з використанням елементів уроку в 10 кл.

Елементи уроку у 8 кл. з використанням інтенсивного вивчення української мови і літератури, переможець обласного етапу конкурсу "Учитель року" Ірина Миколаївна Гринь.

"Святом для душі" назвали присутні засідання літературної студії "Перевесло", керівником якої є Т. І. Балагура. Студія існує 10 років, має 29 авторських збірок, щороку звітує перед ліцеєм, є переможцем багатьох конкурсів:

- ♦ Міжнародного конкурсу юних поетів, прозаїків, митців, фото, малюнку, авторської пісні та сценічного мистецтва "Рекіське сузір'я";
- ♦ Міжнародного конкурсу "Українська мова – мова єднання" (Одеса, 2010);
- ♦ Міжнародного конкурсу "Посміхнемось щиро Вишні" (Полтава);
- ♦ Обласного конкурсу Полтавського літературного музею І. Котляревського "Голоси Єнеєвих нащадків" (2004 – 2010 рр.);
- ♦ "Коли плачуть тюльпани" (2010);
- ♦ "Створимо разом планету Добра" (2010 рр.).

Твори учасників студії друкували журнали "Дніпро", "Діє-слово", "Колізей", газети "Сузір'я", "Полтавський вісник", твори учасників студії ввійшли до збірки "Сто молодих поетів України" (Київ, 2006).

Розчулений виступом учасників літературної студії "Перевесло", В. І. Шуляр запросив учнів ліцею відвідати на Миколаївщині старовинне місто Ольвію, Гранітно-степове Побужжя у Мигії, оздоровчий комплекс "Водолій", найкращий в Україні зоопарк та інші визначні місця нашого краю.

Духовно збагачені спілкуванням із талановитими вчителями і не менш талановитими учнями Полтавського багатопрофільного ліцею, ми вирушили до Комсомольська. А біля пам'ятника І. Котляревському я все-таки сфотографувалася (що-правда, в ліцеї)!

За 110 кілометрів від Полтави, на березі сивого Дніпра, серед тополь і сосен, розкинулося молоде місто Комсомольськ, історія якого почалася в 1960 р. Сьогодні Комсомольськ – це місто, що має музеї, прекрасний Палац культури і Свято-Миколаївський собор, гірничо-металургійний технікум і професійно-гірничий ліцей та професійно-будівельний ліцей, духовне училище, 7 шкіл і 11 дитячих садків, парк відпочинку і спортивні клуби, сучасні магазини, кафе і ресторани. Це той Комсомольськ, у якому мером міста був сьогоднішній голова Київської міської державної адміністрації Олександр Попов. Упорядкуванню вулиць і чистоті у місті можна по-доброму позаздрити.

А далі розпочалося найцікавіше. Нас переодягли в жилети і каски, що викликали у всіх шквал позитивних емоцій, і повезли на екскурсію до гірничо-збагачувального комбінату. Побачене на ГЗК вражає всім: розмахом, технікою, обсягом виробництва тощо. Виникає запитання: "Чого ж ми так бідно живемо, маючи такі багатства?".

Набравши повні кишені камінців (сказали – на щастя), ми вирушили далі.

Уже майже сутеніло, коли приїхали до невеличкого селища Келеберда, яке є од-

Учасники всеукраїнського майстер-класу біля Комсомольської гімназії ім. О. Нижниченка

Майстер-клас заступника директора з науково-методичної роботи Комсомольської гімназії ім. О. Нижниченка, Заслуженого учителя України І. В. Мітіної

ним із найдавніших поселень краю. Владарювали тут різні господарі. Зрештою, розташоване над Дніпром сотенне містечко Полтавського полку свого часу опинилося на порубіжжі Козацької держави, яку козакам доводилося постійно боронити від іноземних завойовників. Екскурсовод розповів, що на початку XVII ст. тут навіть заснували Келебердянську фортецю. У самій назві села "зашифровані" слова "фортеця", "башта" і "гора". Зайшли ми помолитися й у Свято-Преображенську церкву в Келеберді.

А попереду нас ще чекала презентація Комсомольської гімназії ім. О. Нижниченка, директором якої є магістр освіти, переможець Всеукраїнського конкурсу "100 кращих керівників шкіл" у номінації "Моніторинг освіти" Полобок Лідія Василівна. У Комсомольській гімназії здійснюється низка педагогічних експериментів: "Формування загальнокультурних компетентностей учнів у процесі викладання інтегрованих курсів", "Мистецтво в 1-8 класах" та "Художня культура", "Проектування особистісно-розвивального змісту навчально-виховного процесу", "Науково-методичний експеримент Інтел "Один учень – один комп'ютер", "Всеукраїнське громадське об'єднання "Здорові діти", "Методика формування економічних знань в учнів 9-11 класів у процесі вивчення географії".

А наступного дня нас знову чекала Комсомольська гімназія, де відбулася зустріч із заступником міського голови з гуманітарних питань Людмилою Михайлівною Биндик, начальником відділу освіти Іриною Володимирівною Шошиною та завідувачкою ММК Надією Герасимівною Дробецькою. Теплими посмішками зустріли гостей учні початкової школи, з радістю презентували свої здобутки.

Попрощавшись із Комсомольськом, ми попрямували до Кременчука, де мали ще відвідати два навчальні заклади. У Кременчуцькому ліцеї інформаційних технологій № 30 ім. Н. М. Шевченко нас зустріла директор Ольга Миколаївна Шиян, яка є депутатом Кременчуцької міської ради, членом ради директорів при Кабінеті Міністрів України.

У ліцеї відбулося знайомство із заслуженим учителем України, переможцем Всеукраїнського етапу конкурсу "Учитель року" Макашовою Юлією Валентинівною, яка презентувала свій досвід роботи "Як опанувати технологію критичного мислення" та провела з цієї теми майстер-клас.

Під час спілкування з колегами раптом з'ясувалося, що переможцем конкурсу "Вчитель року" Юлія Валентинівна стала в Чернігові, а десять років тому у Чернігові

переможцем цього ж конкурсу став миколаївський учитель, а тепер уже заслужений учитель України, кандидат педагогічних наук, доцент Василь Іванович Шуляр.

А ми вирушаємо до останнього пункту нашої мандрівки Полтавщиною – Кременчуцької гімназії № 6, у якій презентує свій досвід роботи вчитель української мови і літератури, лауреат обласного етапу конкурсу "Учитель року" Ірина Борисівна Каткова. Авторська педтехнологія вчителя – "Евристичні методи вивчення орфографії", яку вона представила на орфографічному уроці-тренінзі в 5 класі. Уперше про авторську педтехнологію вчителя була стаття в журналі "Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах" у 2003 р. "Чи потрібна "еврика" на уроках української мови?". Згодом учитель взяла участь у роботі Міжрегіональної експериментальної творчої групи вчителів української мови і літератури Полтавської, Сумської, Харківської областей.

Представляючи свою педтехнологію, Ірина Борисівна продемонструвала, що асоціативні пари є ефективним способом запам'ятовування словникових слів; показала методику жестової підтримки; методику створення опорних конспектів та ілюстративні таблиці евристичного характеру, а головне, переконала, що все це працює. Ми разом із п'ятикласниками вивчали жести-ілюстратори, знаки-символи, запам'ятовували асоціативні пари, опорні конспекти тощо. Ірина Борисівна стверджує: "Якщо ви стомилися від помилок, які допускають Ваші учні, спробуйте новий перевірений спосіб і переконайтесь... Це ключ до успіху!".

А нам час дякувати за гостинний прийом господарям в особі завідувачки відділу гуманітарних дисциплін ПОШПО Ольги Павлівни Коваленко. Традиційно слово взяв Василь Іванович Шуляр. Тепер пора витушати додому – до берегів Південного Бугу, до свого милого і найкращого на землі корабельного краю. До нової зустрічі, Полтавщино! А те, що не вдалося побувати біля пам'ятників та в музеях наших прославлених земляків – ми ще надолужимо.

Джерело: http://osvita-mk.org.ua/link10.php?sub-action=showfull&id=1301899744&archive=&start_from=&ucat=1&

Стаття надійшла в редакцію 10.05.2011 ■

Бібліографічний опис цієї статті:
Цуркан Л. В. Майстер-класи кращих учителів Полтавщини / Л. В. Цуркан // Постметодика. – 2011. – № 4(101). – С. 62–64.